

Møte fredag den 4. mars kl. 13.10 President: **Berit Brørby**

Dagsorden (nr. 21):

1. Innstilling fra justiskomiteen om lov om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) (SE-loven) (Innst. O. nr. 54 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 17 (2004-2005))
2. Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven og om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (lovtiltak mot datakriminalitet) (Innst. O. nr. 53 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 40 (2004-2005))
3. Referat

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges en settepresident for Odelstingets møte i dag – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Sigvald Oppebøen Hansen. – Andre forslag foreligger ikke, og Sigvald Oppebøen Hansen anses enstemmig valgt som settepresident for Odelstingets møte i dag.

S a k n r . 1

Innstilling fra justiskomiteen om lov om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) (SE-loven) (Innst. O. nr. 54 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 17 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker etter de enkelte innlegg, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Første taler er Jan Arild Ellingsen, som har ordet for sakens ordfører, André Kvakkestad, som ikke er til stede.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [13:11:45]: Internasjonalt samarbeid er og kan være en utfordring i forhold til et lovverk som dekker det man har behov for nasjonalt, men også i forhold til internasjonale føringer for å kunne legge grunnlag for å få det til å fungere, slik sett.

Denne saken, som handler om europeiske selskaper, er en naturlig følge av at EØS-avtalen gjør et geografisk område til en økonomisk enhet. Akkurat som en ser Norge som en enhet der en kan flytte sine bedrifters hovedkon-

torer, medfører den nye selskapsformen det samme innenfor EØS-området.

Man kan jo spørre seg om en trenger en selskapsform for å kunne flytte hovedkontoret. Det vil ikke være utenkelig at alle selskaper får denne muligheten i framtiden, uavhengig av selskapsform. I dagens regime må en altså overføre selskaper for så å flytte midlene utenlands og deretter etablere det på nytt igjen. En annen mulighet er å etablere et selskap for å kjøpe opp det norske selskapet. Uansett er det mye formalia og kreativitet som benyttes.

De skattemessige forhold løses gjennom utenlandske datterselskap og eventuell fusjon av selskapene. Da blir datterselskapet et selvstendig selskap med hovedkontor i utlandet.

Norge gir mulighet til å stoppe bedrifter som vil flytte ut, begrunnet i offentlige hensyn, men det er viktig å påpeke at dette kun er hensyn som vil bli anerkjent også internt i EU av EU-domstolen.

Det framkommer klart at det skal mye til for at en flytting skal ha direkte betydning for krav som betalingssystem, funksjon o.l. En kan vanskelig se at flytting av et enkelt selskap vil kunne medføre at vilkårene oppfylles. På denne bakgrunn må unntaket kun anses for å være en sikkerhetsventil dersom større grupper av selskaper vil flytte ut samtidig og dette følgelig skaper et særskilt svekket finansmarked generelt.

På bakgrunn av at unntaket neppe kommer til anvendelse på enkeltbedrifters flytting alene, anser flertallet – Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet – at det ikke er noe behov for at enhver flytting skal godkjennes av staten. De samme partiene mener at dette kun vil føre til en unødigg byråkratisering, og mener videre at dersom man kommer i nærheten av at unntakskravet vil bli oppfylt, er det utenkelig at dette vil kunne skje uten at en fra statlig hold får kunnskap om det. Det er først i de tilfellene der unntaket kan få praktiske konsekvenser, at det er behov for å kunne handle fra statens side.

Mindretallet – Arbeiderpartiet og SV – mener at alle flyttinger skal godkjennes. Det gir den trygghet at selskapene ikke kan flytte uten å informere. Men at flytting skal kunne gå igjennom generalforsamling o.l. uten at noen får vite om det, er vel i utgangspunktet kun en teoretisk øvelse.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt det skal være et organ i selskapet der det kreves enstemmighet for omdanning fra ASA til ES, finner en dette unødvendig. En omdanning krever 2/3 flertall på generalforsamling, på samme måte som flytting av hovedkontor. Reglene for innkalling til generalforsamling samt kvalifisert flertall sikrer den nødvendige saksforberedelsen og gir sikkerhet for den endelige beslutningen.

På bakgrunn av dette anbefales flertallsinnstillingen.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Knut Storberget (A) [13:15:10]: Jeg tror jeg i det vesentlige kan slutte meg til det Jan Arild Ellingsen nå sa om det forslaget som Odelstinget skal behandle vedrøren-

de den nye selskapsformen som nå kommer i norsk rett, europeiske selskaper. Men denne selskapsformen vil nok kunne få en større betydning enn isolert sett for hvor man skal kunne plassere hovedsetet sitt, og spørsmålet om flytting av sådant. Det er en type selskapsdannelse som nå i stor grad vil være lik i hele Europa. Vi får på mange måter en harmonisering av et regelverk, og vi vil antakelig også få et press for ytterligere harmonisering av de reguleringer som faktisk gjør seg gjeldende i forhold til selskaper. Det er en type harmonisering som for mange forhold faktisk vil være av det gode, og som for så vidt vil gjøre det lettere å drive virksomhet over landegrensene.

For Arbeiderpartiets del har det vært to forhold som har vært vanskelige i denne saken. Det ene er spørsmålet om man aktivt skal kreve godkjenningssordning ved flytting av hovedseter, og om man også skal kunne kreve godkjenning og innsigelsesrett når det gjelder stiftelse av slike selskaper ved fusjon. Der står vi i en situasjon – og dette vil vel i stor grad dreie seg om ganske store virksomheter – hvor vi risikerer at hovedsetene ved en slik selskapsdannelse, enten ved sjølve dannelsen av selskapet eller senere, flyttes ut av landet, med den konsekvens det kan få både for arbeidsplasser og for en del andre forhold.

Arbeiderpartiet har hele tida ment at her bør man, når man nettopp begir seg inn i en slik internasjonal lovgivning, bruke de innsigelsesadganger som den samme type internasjonale regelsett åpner opp for. Det er bakgrunnen for det forslaget som foreligger fra Arbeiderpartiet og SV i denne saken, vedrørende godkjenningssordning og innsigelsesrett. Det vil kunne være viktig at denne adgangen også strekker seg utover den sektorlovgivning som vi har, i forhold til særlig finansmarkedet. For Arbeiderpartiets del er det viktig at vi nettopp bruker de innsigelsesadganger man har i henhold til EØS-regelverket, og at man i hvert fall ikke fraskriver seg adgangen til å komme med innsigelser når man lager nasjonal lovgivning. Derfor mener vi at det nå bør foreslås. Vi beklager for så vidt at et flertall i Stortinget ikke følger opp det å gi en adgang til å komme med innsigelser ved flytting av hovedseter i slike selskaper, og at man ved en stiftelse av slike selskaper ved fusjon ikke tar vare på en adgang til å reagere, og for så vidt også kontrollere, når man mener at offentlige interesser er truet. Det tror jeg ville vært viktig, for for det første finnes det viktige områder som antakelig sektorlovgivningen ikke fanger opp – vi har nevnt f.eks. sikkerhet, finanssystem, kraftressurser, naturressurser – og for alt vi vet, bør vi sikre oss i denne type lovgivning at vi nettopp har innsigelsesadgang også av hensyn til det vi i framtida vil kunne si er offentlige interesser. Det er i så måte litt underlig at man ikke fra regjeringspartiene og heller ikke fra Fremskrittspartiet denne gang bidrar til at man tar vare på den muligheten man faktisk har til å gripe inn. Vi vil fastholde det forslaget, og jeg tar opp forslaget fra Arbeiderpartiet og SV.

Dessuten har det for Arbeiderpartiets del også vært viktig og avgjørende at arbeidstakeren er sikret de samme rettigheter som man ellers har. I den forbindelse er det foreslått fra SV at det skal utarbeides en veiledning – retningslinjer, eller mer et hjelpedokument – til forskriften,

med hjemmel i SE-loven § 3. Jeg ser at regjeringspartiene har foreslått en noe mildere ordning, og jeg varsler med dette at Arbeiderpartiet vil komme til å støtte det forslaget som ble lagt fram fra Høyre og Kristelig Folkeparti i dag tidlig.

Presidenten: Representanten Knut Storberget har teke opp det forslaget han refererte til.

Ingjerd Schou (H) [13:20:02]: Norge er sterkt integrert i alt som skjer i EU på nær sagt alle områder. I svært stor grad får derfor de vedtak EU fatter, betydning også for Norge. Særlig gjelder det de beslutninger som gjennom EØS-avtalen får gyldighet også for vårt land.

Denne proposisjonen er en gjennomføring av en rådsforordning som fører til at det europeiske selskap blir en ny selskapsform i norsk rett.

Forordningen inneholder særskilte regler om opprettelse og organisering av europeiske selskaper, forkortet til SE-selskaper. For øvrig skal nasjonale regler som gjelder for allmennaksjeselskaper, gjelde tilsvarende for SE-selskaper.

Den viktigste fordelene ved å velge å organisere et selskap som et SE-selskap er muligheten til å flytte hovedkontoret til en annen EØS-stat uten å måtte gå veien om oppløsning og nystiftelse. Denne nye selskapsformen er således først og fremst et tilbud til selskaper som ser flere enn én EØS-stat som sitt marked, slik at deres muligheter til å drive virksomhet på tvers av nasjonale grenser nettopp blir lettere.

Slik situasjonen er i dag, må et norsk selskap som ønsker å flytte hovedkontoret til en annen stat, gå veien om oppløsning i Norge og nystiftelse i den nye staten etter denne statens selskapslovgivning. Dette vil også være tilfellet dersom et selskap fra et annet europeisk land ønsker å flytte sitt hovedkontor til Norge.

Sosialistisk Venstreparti er, ikke uventet, kritisk til forordningen. Vi har greid oss godt økonomisk i Norge i de elleve årene som har gått siden folkeavstemningen om EU-medlemskap i 1994. Men det ville neppe gått så bra uten EØS-avtalen. EØS-avtalen gir oss tilgang til nettopp EUs indre marked med nesten 500 millioner forbrukere. Over 70 pst. av norsk eksport går til EU. Det er en kjent sak at Sosialistisk Venstreparti vil melde Norge ut av denne avtalen, som er helt nødvendig for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Nå skal ikke denne debatten om innføring av europeiske selskaper i norsk rett gå over til å bli en EU-debatt. Sosialistisk Venstreparti uttrykker bekymring for at det skal bli en flukt av norske selskaper til andre land – EU-land – med gunstigere rammevilkår, som igjen vil føre til tapte arbeidsplasser og skatteinntekter for staten.

I løpet av den perioden Samarbeidsregjeringen har styrt landet, har alle piler pekt oppover. Rammevilkårene til norske bedrifter er dramatisk forbedret, og sysselsettingen og nyetableringene øker.

Norge skal være et land der det lønner seg å investere, og ikke bare det, det skal lønne seg å etablere selskaper og arbeidsplasser. Gjennom forordningen blir det enklere å

flytte selskaper over landegrensene. Da er det desto viktigere at vi ikke fører en næringsfiendtlig politikk. Dersom det skulle bli en sosialistisk regjering etter valget, vil dessverre det kunne bli en realitet.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [13:23:38]: Forordningen om europeiske selskap inngår som et sentralt virkemiddel i utviklinga av den form for indre marked som SV prinsipielt tok avstand fra under behandlinga av EØS-avtalen i 1992. Hensikten med forordningen er å gjøre det enklest mulig å flytte økonomisk virksomhet og arbeidsplasser på tvers av de nasjonale grensene i EU- og EØS-området. Samtidig får selskapene full frihet til å slå seg ned i det land som gir dem de gunstigste rammevilkårene. Det trengs ingen godkjenning og ingen kompliserte skatteoppgjør ved avvikling i ett land og etablering i et annet. Det blir juridisk sett like enkelt å flytte økonomisk virksomhet fra Norge til Italia som fra Asker til Bærum. Men når hovedkontor flytter fra Asker til Bærum, endres ikke selskapskatten. Den kan derimot endre seg vesentlig når hovedkontor flyttes til et annet land.

LO er bekymret for at forordningen kan medføre store skattetape for Norge, at den kan føre til dårligere posisjon for ansatte i selskapene, og at viktige norske naturressurser kommer i utenlandsk eie og ut av norsk styring. SV deler, i motsetning til f.eks. representanten Schou fra Høyre, disse bekymringene, og mener det er sterkt bekymringsfullt at ikke denne forordningen har vakt oppmerksomhet og debatt i norske medier – at det er tatt så lett på.

SE-loven vil medføre en vesentlig og beklagelig endring i styrkeforholdet mellom eiere og ansatte i arbeidslivet. Norske selskap kan i stadig større grad bli filialer uten egne styringsorgan. Dette er ekstra betenkelig i en situasjon der ansatte i bedrifter i ulike europeiske land spilles ut mot hverandre med krav om å avstå fra lønnskrav og godta lengre arbeidstid for å unngå at virksomheten flyttes til andre land. Denne endringa i styrkeforhold og forhandlingsposisjon forsterkes av det direktiv om medbestemmelse som er knyttet til denne forordningen.

SV mener at dette er så alvorlig at Norge må bruke sin reservasjonsrett i EØS-avtalen. Vi vil stemme imot hele loven. Subsidiært fremmer vi et forslag sammen med Arbeiderpartiet, og vi fremmer også et forslag alene. Vi mener at det ved flere tilfeller av fusjonering eller ved flytting av hovedsete kan være flere særskilte hensyn som aktualiserer inngripen fra myndighetene. Hensynet til f.eks. et lands sikkerhet, finanssystem, kraftforsyning eller forvaltning av naturressurser kan tilsi at staten bør ha adgang til å hindre flytting av hovedsete og fusjon for et europeisk selskap. Vi mener at staten bør ha adgang til å komme med innsigelser mot flytting av hovedsete og fusjonering, og at det gis en slik åpning i loven.

SV er kritisk til at departementet ikke har en videre forståelse av hva som er allmenne hensyn, i og med at forordningen gir norske myndigheter adgang til å ta i bruk en innsigelse som kan hindre at hovedkontor flyttes ut av Norge hvis det trengs for å sikre allmenne hensyn. Hvis innsigelsen tas i bruk, kan Regjeringa innen en frist på to

måneder nekte utflytting av hovedkontoret. Adgangen til innsigelse begrenses av departementet til «der sektorlov-givningen inneholder en slik ordning i dag». Dette er en sektorlovgivning som ble til i en situasjon der selskap ikke kunne flytte hovedkontor så enkelt som europeiske selskap vil kunne gjøre. Dette fører til at innsigelsen i praksis bare kan tas i bruk overfor banker og andre finansforetak. Vi mener at innsigelsen også må kunne omfatte bransjer som i dag er regulert gjennom konsesjoner eller andre regler om eierskap, f.eks. petroleumsvirksomheten eller oppdrettsnæringa. Når det gjelder kraftbransjen, er det uheldig å binde opp handlefriheten på dette området før spørsmålet om hjemfallsretten er avklart av Stortinget.

Dette er altså store og viktige endringer, som burde vært grundig diskutert i Norge. Vi registrerer at det ikke skjer, at det er svært få som har stilt noe særlig spørsmål ved hva dette i praksis innebærer, og heller ikke lyttet til de rådene som LO har gitt, bl.a. når det gjelder selskapskatt, når det gjelder ansattes arbeidsvilkår, og når det gjelder norsk råderett over egne naturressurser.

Jeg tar opp det forslaget SV har fremmet i innstillinga. Subsidiært ønsker vi å støtte forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Representanten Inga Marte Thorkildsen har teke opp det forslaget ho refererte til.

Einar Holstad (KrF) [13:28:15]: Lovforslaget gjennomfører EUs forordning om vedtektene for det europeiske selskap i norsk rett. Forordningen ble bindende for Norge ved EØS-komiteens beslutning av 25. juni 2002.

Økonomien innenfor EØS-området blir stadig mer integrert. Det er derfor naturlig at også større selskaper ser EØS-området mer som en enhet økonomisk sett.

Kristelig Folkeparti mener det er nødvendig at også Norge legger til rette for at bedriftene kan tilpasse sin virksomhet til det europeiske markedet. Vi tror at Norge, bl.a. gjennom den teknologiske ekspertise som finnes i tilknytning til vår oljeindustri, vil framstå som et mer attraktivt land å etablere virksomhet i etter vedtakelse av SE-loven.

Rådsforordningen inneholder to bestemmelser som åpner for innsigelser basert på «offentlige interesser».

Det åpnes for det første for innsigelse ved fusjon. Kristelig Folkeparti mener det vil være uhenksommessig å innta innsigelsesadgang ved stiftelse av et europeisk selskap ved fusjon. Bakgrunnen for dette er at de inngreps-hjemler som ellers gjelder ved fusjon, også vil komme til anvendelse ved stiftelse av et SE-selskap ved fusjon. Vi mener derfor at en innsigelsesadgang ved fusjon her vil være overflødig.

For det annet åpnes det for innsigelse ved flytting av hovedkontor. Det å flytte en bedrift ut av Norge vil i gitte situasjoner kunne ha store konsekvenser. Derfor støtter Kristelig Folkeparti å lovfeste en innsigelsesadgang i slike situasjoner. Regjeringa bør kunne nedlegge forbud mot at et europeisk selskap flytter, dersom det strider mot offentlige interesser. Det skal imidlertid forholdsvis mye til for at myndighetene kan nekte et europeisk selskap å

(Holstad)

flytte. Men der man er bekymret for markedets funksjon, bør muligheten klart være til stede.

Rådsdirektiv om arbeidstakernes medbestemmelse i europeiske selskap gjennomføres i norsk rett som en forskrift til SE-loven § 3. Flere høringsinstanser, bl.a. LO og Finansforbundet, har framhevet at den foreliggende forskriften er svært komplisert. Det er behov for en veiledning til forskriften.

I innstillingen fremmer SV forslag om at Regjeringen skal utarbeide en slik veiledning til forskriften hjemlet i SE-loven § 3. Kristelig Folkeparti og de øvrige regjeringspartiene har kommet til at vi vil støtte et forslag om at Regjeringen skal utarbeide en slik veiledning.

Vi mener imidlertid at det ikke er behov for å utarbeide en veiledning til § 3 før det faktisk er opprettet europeiske selskaper i Norge. Ennå er det høyst usikkert hvor mange selskaper som vil benytte seg av denne selskapsformen.

På vegne av regjeringspartiene fremmer jeg med dette følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen fortløpende vurdere behovet for å utarbeide en veiledning til forskriften hjemlet i SE-loven § 3, og utarbeide en slik veiledning dersom det opprettes tre eller flere europeiske selskaper i Norge.»

Ifølge de signaler som allerede er gitt, håper jeg at dette forslaget får bred støtte i salen.

Presidenten: Representanten Einar Holstad har teke opp det forslaget han refererte, og som er omdelt på representantanes plassar i salen.

Odd Roger Enoksen (Sp) [13:31:59]: Den saken vi har til behandling her, er en sak som har fått betydelig mindre oppmerksomhet og har vært gjenstand for vesentlig dårligere saksbehandling enn det den fortjener, noe som dessverre har etablert seg som et mønster ved behandling av EU-saker i Norge. Hvorvidt dette skyldes at flertallet ikke ønsker fokus på EU-tilpasningen, eller fordi flertallet er fornøyd med de endringer som skjer, er ikke alltid like lett å forstå. Jeg tror det sannsynligvis kan være litt av begge deler.

Senterpartiet advarte allerede da denne saken var til behandling i Stortingets EØS-utvalg i 2002, mot konsekvensene av å godta et slikt omfattende EU-regelverk. Regjeringen lovte å komme tilbake til Stortinget med en vurdering av saken i sin fulle bredde. Proposisjonen er imidlertid svært overfladisk i sin drøfting av hvilke konsekvenser SE-forordningen vil få. Regjeringen har heller ikke vært interessert i å benytte de muligheter som faktisk ligger i forordningen, for å sikre en viss nasjonal styring og kontroll.

Norge har mulighet – innenfor rammen av direktivet – til å vedta særskilte nasjonale regler knyttet til omdanning til SE-selskap og ved utflytting av SE-selskap. Dette er en mulighet som Regjeringen ikke har ønsket å gjøre seg nytte av. Senterpartiet registrerer at en samlet komite, inklusiv saksordføreren fra Fremskrittspartiet, ønsker å stramme inn Regjeringens forslag og etablere en innsigelsesrett

dersom utflytting av hovedkontor til et SE-selskap strider mot offentlige interesser. Dette er bra, men det er på ingen måte tilstrekkelig.

Senterpartiet ser ikke behovet for europeisk selskap som selskapsform i Norge. Derimot ser vi klare argumenter imot. Senterpartiet er enig i vurderingen til mindretallet i komiteen og LOs vurdering av at forordningen vil gjøre det uhyre enkelt for store selskap å flytte hovedkontor ut av landet, at slik utflytting kan føre til store skatte- tap for Norge, og at viktige norske naturressurser kan komme i utenlandsk eie og ut av norsk styring. Senterpartiet vil ut fra dette støtte SVs forslag om bruk av reservasjonsretten i denne saken.

Senterpartiet registrerer at det kommer til å bli flertall for å implementere SE-forordningen i norsk rett. Senterpartiet er positivt innstilt til alle forslag som kan begrense forordningens omfang og skadevirkninger. Senterpartiet støtter forslaget fra Arbeiderpartiet og SV om at en eventuell flytting av hovedkontor må godkjennes av Regjeringen. Dermed sikrer man en mer aktiv vurdering av den enkelte sak enn om man kun legger opp til at Regjeringen skal kunne komme med innsigelse. Senterpartiet vil ut fra samme begrunnelse støtte Arbeiderpartiet og SVs forslag om at stiftelse av SE-selskap ved fusjon også må godkjennes av Regjeringen. Senterpartiet vil også stemme for SVs forslag om utarbeidelse av en veiledning til forskriften hjemlet i SE-loven § 3, og subsidiært også for det forslag som Høyre og Kristelig Folkeparti har framsatt i dag.

Statsråd Odd Einar Dørum [13:35:05]: Jeg er glad for at Odelstinget nå har til behandling forslaget om en ny lov om europeiske selskaper. Med dette lovforslaget legges det til rette for at selskaper som ser mer enn én EØS-stat som sitt marked, lettere skal kunne drive grenseoverskridende virksomhet. Samtidig oppfyller Norge sin forpliktelse i henhold til EØS-avtalen ved å gjennomføre forordningen om europeiske selskap i norsk rett.

Europeiske selskap skal organiseres som allmennaksjeselskaper og som hovedregel være underlagt de samme reglene. Det gjelder så vel selskapsrettslige regler som regler som regulerer den virksomheten selskapet driver, f.eks. krav til konsesjon. Hovedregelen er at myndighetene har samme mulighet til å lovregulere virksomheten i europeiske selskaper som i allmennaksjeselskaper. Forordningen inneholder imidlertid en begrensning i kravet til likebehandling med allmennaksjeselskaper.

Flytting og sammenslåing over landegrensene byr på utfordringer i forhold til regler om bedriftsdemokrati. Jeg er derfor glad for at forordningen ledes av et direktiv som skal sikre arbeidstakernes innflytelse i europeiske selskap. Dette er tenkt gjennomført i norsk rett i form av en forskrift til loven. Jeg mener at det forslag som er fremmet fra regjeringspartienes side for å følge utviklingen på dette området, vil være en praktisk måte å sørge for at vi ivaretar det hensynet som jeg her gir uttrykk for, på.

Justiskomiteens flertall har foreslått en generell inngrepshjemmel ved flytting av europeiske selskaper. Jeg har forståelse for dette ønsket om å gi myndighetene en

generell adgang til å forhindre flytting der det anses nødvendig av hensyn til offentlighetens interesser.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 360)

S a k n r . 2

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven og om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (lovtiltak mot datakriminalitet) (Innst. O. nr. 53 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 40 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske frå justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til 5 minutt til kvar gruppe.

Vidare vil presidenten foreslå at det ikkje blir gjeve høve til replikkar etter dei enkelte innlegga, og at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er å sjå på som vedteke.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [13:37:50] (ordfører for saken): Både Stortinget og Odelstinget har i dag behandlet mange viktig og interessante saker – og denne saken slutter seg i så måte til den kategorien. Den omhandler vel kanskje en av de hovedutfordringene vi har i dag, nemlig å ha et lovverk som tar høyde for den teknologutviklingen som skjer. Det er en utfordring, for her går utviklingen veldig fort, og spørsmålet er om vi greier å henge med lovmessig.

Bakgrunnen for dette lovforslaget er et internasjonalt samarbeid og Europarådets konvensjon for i større grad å slå inn mot datakriminalitet. Det er i all hovedsak to temaer som komiteen har drøftet og tatt innover seg. Det ene er i hvor stor grad man må kreve at ting skal ha et beskyttelsesbrudd før man kan gripe inn mot det. Det andre er det å ha tilgjengelig hackerverktøy og andre ting, og adgangen til å bruke det – eller misbruke er kanskje et bedre ord.

Komiteen har etter drøfting fram og tilbake konkludert med at man ønsker å fjerne kravet om vilkår om beskyttelsesbrudd i straffeloven §145 a annet ledd. Grunnen er ganske enkelt den at man her må ha et strafferettslig vern om data, i alle fall på lik linje med det man har for gjenstander. Vi ønsker ikke at det her skal ligge et særskilt krav, men at det skal være en generell adgang til å ha lovverk i forhold til det.

Når det gjelder det med å ha tilgjengelige hackerverktøy eller andre ting for å kunne misbruke datainformasjon, har det også vært en diskusjon om det. Den bør i utgangspunktet være veldig prinsipiell, om det bør være straffbart å ha det, eller om det er det å benytte slikt verktøy som skal være det straffbare. Her har komiteen delt seg. Flertallet mener at det ikke skal være forbudt å ha det,

mens mindretallet mener at det skal være det. Det er ulike begrunnelser for det. Men flertallet har kommet fram til at det er gjerningen som er straffbar, ikke tilgjengeligheten. Man kan finne flere eksempler på det, både i forhold til våpen og andre ting. Det er bestandig resultatet av en persons gjerning som avgjør om den er skadelig eller ikke – ellers er det kun en ting som ligger der.

Med det anbefaler jeg flertallets innstilling.

Ingjerd Schou (H) [13:40:44]: Den økte bruken av datateknologi de siste tiårene har ført til at samfunnet har møtt nye utfordringer og nye former for kriminalitet. Datakriminalitet har gjort viktige samfunnsinteresser, bedrifter og privatpersoner mer sårbare enn tidligere.

Regjeringen har i proposisjonen bl.a. foreslått nye regler om foreløpig sikring av elektronisk lagrede data. Det vil medføre at politiet i den enkelte sak kan pålegge den som tilbyr tjenesten, og andre å sikre data i inntil 90 dager om gangen, dette for å sikre at viktige bevis ikke går tapt under etterforskningen i en straffesak.

Det foreslås også at politiet, under ransaking av datasystem, skal kunne pålegge hver enkelt å gi de opplysningene som er nødvendige for å få tilgang til selve datasystemet.

Regjeringen foreslår videre at Norge bør slutte seg til Europarådets konvensjon av 8. november 2001 om kamp mot kriminalitet knyttet til informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Konvensjonen inneholder regler både om straff, om etterforskningen og om gjensidig bistand i straffesaker.

Komiteen mener det ikke lenger bør være et vilkår for straff at det foreligger et beskyttelsesbrudd. I proposisjonen er det foreslått at dette spørsmålet skal vurderes i en bredere sammenheng gjennom Datakrimutvalgets arbeid, bl.a. fordi høringsrunden ikke avdekket noe stort behov for endringer på det nåværende tidspunkt.

Høyre har likevel valgt å slutte seg til flertallet i komiteen på dette punktet. Et viktig argument for å støtte dette er at også privatpersoner som ikke beskytter sine data, har behov for strafferettslig vern. Den kraftige økningen i bruk av datasystemer til kommunikasjon gjør dessuten at muligheten for å skaffe seg uberettiget tilgang til data er mye større nå enn det som var tilfellet i 1985, da dette sist ble vurdert.

Komiteens flertall, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Fremskrittspartiet, går dessverre inn for at Norge benytter seg av konvensjonens reservasjonsadgang når det gjelder innføring av et nytt straffebud, som vil ramme den som ulovlig sitter inne med eller sprer datavirus, hackerverktøy og andre innretninger som er særlig egnet til å utføre straffbare handlinger.

Høyre er enig i at man skal være tilbakeholden med å kriminalisere forberedelseshandlinger. Dette er også grundig drøftet i proposisjonen. Etter vårt syn taler det betydelige skadepotensialet, hensynet til tilliten til elektronisk kommunikasjon som kommunikasjonsform og også den tilsynelatende lave oppdagelsesrisikoen for at det likevel bør være straffbart å besitte hackerverktøy og tilsvarende innretninger.

Dersom Norge benytter reservasjonsadgangen, vil det etter Høyres syn kunne innebære at man i realiteten ikke vil kunne straffe en som gjør hackerverktøy tilgjengelig for andre på nettet, selv om man med sikkerhet kan si at dette verktøyet vil bli brukt til å begå ulike straffbare handlinger med lav oppdagelsesrisiko.

Lovtiltakene vil føre til at Norge oppfyller pliktene i konvensjonen. Ved å ratifisere konvensjonen bidrar Norge til å styrke det internasjonale samarbeidet i denne typen saker. Det er helt sentralt at arbeidet med å bekjempe denne formen for kriminalitet foregår på tvers av landegrensene.

Jeg tar opp forslaget fra regjeringspartiene.

Presidenten: Representanten Ingjerd Schou har teke opp det forslaget som ho refererte til.

Einar Holstad (KrF) [13:45:18]: Bruk av datateknologi gjør samfunnet mer sårbart enn før. Den teknologiske utviklingen skjer meget hurtig, og mulighetene for misbruk er til stede. Datakriminalitet kan ramme vesentlige samfunnsinteresser. Derfor er det viktig at lovverket tilpasses de sikkerhetsutfordringer vi nå står overfor.

Denne konvensjonen er allerede ratifisert av de fleste land i Europa samt USA, Canada og Japan. For å bekjempe slik grenseoverskridende kriminalitet som datakriminalitet ofte vil være, er det viktig at det norske regelverket er harmonisert med tilsvarende regelverk i andre land.

Økokrim påpekte under departementets høringsrunde at de har registrert en økning i henvendelser som gjelder «tyveri» av informasjon ved hjelp av datamaskin. I mange av disse sakene har kravet om beskyttelsesbrudd som stilles i straffeloven § 145 annet ledd, ikke vært oppfylt, og den som uberettiget har videreforemidlet informasjon, har verken blitt straffeforfulgt eller dømt.

Kristelig Folkeparti mener at når f.eks. en utro tjener i en bedrift uberettiget kopierer informasjon og videreformidler dette til en konkurrent, er handlingen straffverdig. I en tid hvor man tillegger IKT-tjenester stadig større verdi, bør det strafferettslige vernet om data tilsvare vernet man har for gjenstander. Derfor støtter vi forslaget fra saksordfører André Kvakkestad om å fjerne vilkåret om beskyttelsesbrudd, straffeloven § 145 annet ledd.

Vi mener at beskyttelsesbrudd for framtiden ikke bør være et vilkår for straff, men en straffeskjerpende omstendighet.

Regjeringen har foreslått å innføre en ny bestemmelse i straffeloven som vil ramme den som ulovlig sitter inne med eller sprer datavirus, hackerverktøy og andre innretninger som er særlig egnet til å utføre straffbare handlinger. Forbudet var ment å ramme også den som ulovlig sitter inne med eller sprer passord som tilhører andre.

Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og SV ønsker imidlertid ikke å kriminalisere forberedelseshandlinger og vil at Norge skal reservere seg mot deler av Europarådets datakrimkonvensjon artikkel 6. Kristelig Folkeparti beklager dette.

Kristelig Folkeparti er enig med flertallet i at det skal sterke grunner til for å kriminalisere forberedelseshand-

linger. Vi mener imidlertid at det foreligger tungtveiende hensyn for her å forby forberedelse. Datavirus, hackerverktøy og andre innretninger som er særlig egnet for å utføre datakriminalitet, har for det første et begrenset lovlig bruksområde. For det andre kan slike ting brukes til å begå alvorlige straffbare handlinger som kan volde betydelig skade og kostnader for samfunnet. Hackerverktøy o.l. gjør det mulig å skaffe seg opplysninger av betydning for rikets sikkerhet og å krenke viktige private og samfunnsmessige interesser.

Dersom Norge benytter reservasjonsretten, slik flertallet altså vil at vi skal gjøre, betyr dette f.eks. at man ikke vil kunne straffe en som gjør hackerverktøy tilgjengelig for andre på nettet. Når hackerverktøy gjøres tilgjengelig på Internett, kan man med stor grad av sannsynlighet si at det vil bli brukt til å begå ulike straffbare handlinger med lav oppdagelsesrisiko.

Med bakgrunn i det jeg nå har sagt, mener Kristelig Folkeparti at det bør være straffbart å være i besittelse av passord og hackerverktøy, samt å gjøre slike innretninger tilgjengelige for andre.

Selv om vi ikke får flertallets støtte til Regjeringens forslag til ny § 145 b i straffeloven, er innstillingen ellers enstemmig, og det er bra.

Lovvernet mot datakriminalitet styrkes bl.a. gjennom nye regler om foreløpig sikring av elektronisk lagrede data og ved at politiet under ransaking av et datasystem skal kunne pålegge hver enkelt å gi de opplysninger som er nødvendige for å få tilgang til datasystemet.

Statsråd Odd Einar Dørum [13:50:00]: Samfunnet blir gradvis mer avhengig av datateknologi. Dette gjør oss sårbare for nye former for kriminalitet. Datainnbrudd er et godt eksempel på det. Utviklingen åpner også for at gamle former for kriminalitet kan begås på nye måter. På Internett spres det eksempelvis daglig sterkt krenkende kjønnslige skildringer med bruk av barn, noe som i sin tur kan lede til nye overgrep.

Felles for de ulike formene for datakriminalitet er at de kan volde stor skade, samtidig som oppdagelsesrisikoen er lav. Dette stiller samfunnet overfor nye utfordringer, og det er viktig at lovverket er tilpasset tidens krav. De lovforslagene som Regjeringen har fremmet, og som springer ut av Europarådets konvensjon om bekjempelse av datakriminalitet, utgjør etter mitt syn et viktig bidrag i den forbindelse. Jeg er derfor glad for at justiskomiteen i hovedsak har sluttet seg til forslagene i proposisjonen.

Men et godt lovverk er ikke i seg selv tilstrekkelig. Erfaring viser at datakriminalitet ofte er grenseoverskridende, samtidig som den nasjonale rettshåndhevelsen er bundet til statsterritoriet. Ved etterforskning av slike saker kan det derfor være nødvendig å samarbeide med andre land. Slikt samarbeid kan være vanskelig av flere grunner, og tar gjerne lang tid. Disse vanskelighetene forsterkes når flere land er involvert.

At Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag om tilslutning til Europarådets datakrimkonvensjon, vil legge forholdene til rette for et tettere internasjonalt samarbeid.

Dette vil ha stor betydning for bekjempelsen av ulike former for datakriminalitet.

Jeg merket meg at justiskomiteen på to punkter foreslår endringer i forhold til lovforslaget i proposisjonen.

For det første foreslår komiteen at den som uberettiget har skaffet seg adgang til data, skal kunne straffes for datainnbrudd uavhengig av om vedkommende har brutt en beskyttelse. Dette innebærer en ikke ubetydelig utvidelse av straffansvaret i forhold til Regjeringens forslag.

For det annet foreslår komiteen at Norge i størst mulig utstrekning bør reservere seg mot forpliktelsene i artikkel 6, som bl.a. pålegger statene å kriminalisere ulike former for ulovlig befatning med andres passord eller andre tilsvarende tilgangsdata. Komiteens forslag er mindre vidtrekkelige enn det Regjeringen gikk inn for. Jeg er enig med komiteen i at man må utvise varsomhet ved kriminalisering av forberedelseshandlinger, og nøyer meg for øvrig med å konstatere at vi ser ulikt på behovet for å kunne gripe inn overfor spredning av datavirus og datainnbruddsverktøy.

Kampen mot datakriminalitet er en løpende prosess. Vedtakelsen av det foreliggende lovforslaget er et viktig bidrag, men arbeidet er på ingen måte slutført. Datakrimutvalget vil derfor vurdere om utviklingen gjør det nødvendig å foreta ytterligere endringer i straffeloven eller straffeprosessloven.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 2.

(Votering, sjå side 363)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutt, så

presidenten: Odelstinget skal då votere i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det sett fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Knut Storberget på vegner av Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 2, frå Inga Marte Thorkildsen på vegner av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 3, frå Einar Holstad på vegner av Høgre og Kristeleg Folkeparti

Forslag nr. 2, frå Sosialistisk Venstreparti, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en veiledning til forskriften hjemlet i SE-loven § 3.»

Forslag nr. 3, frå Høgre og Kristeleg Folkeparti, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fortløpende vurdere behovet for å utarbeide en veiledning til forskriften hjemlet i SE-loven § 3, og utarbeide en slik veiledning dersom det opprettes tre eller flere europeiske selskaper i Norge.»

Desse forslaga blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

l o v

om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS- avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) (SE-loven)

§ 1 SE-forordningen

EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001 av 8. oktober 2001 om vedtektene for det europeiske selskap (SE)) (SE-forordningen) gjelder som lov med den tilpasning som følger av vedlegg XXII protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 Forholdet til annen norsk lovgivning

For et europeisk selskap med forretningskontor i Norge gjelder reglene i allmennaksjeloven tilsvarende så langt de passer, og såfremt ikke noe annet følger av SE-forordningen, vedtekter gitt i medhold av SE-forordningen eller loven her. På samme måte gjelder øvrige regler gitt i eller i medhold av lov som gjelder for allmennaksjeselskaper generelt, eller som gjelder for den virksomheten selskapet driver. Et krav i lovgivningen om organisering som allmennaksjeselskap er ikke til hinder for organisering som europeisk selskap.

Ved tvil om forholdet mellom SE-forordningen, loven her og annen lovgivning kan Kongen gi forskrift som avklarer dette. Kongen kan også gi forskrift om ledelsesorganene i europeiske selskaper som driver virksomhet etter sparebankloven, forretningsbankloven, forsikringsvirksomhetsloven og finansieringsvirksomhetsloven, og kan i en slik forskrift gjøre unntak fra bestemmelser i disse lovene i den utstrekning dette innebærer nødvendige tilpasninger til SE-forordningen og direktivet om arbeidstakernes innflytelse nevnt i forordningen artikkel 1 nr. 4.

§ 3 Arbeidstakernes innflytelse

Kongen gir i forskrift nærmere regler om arbeidstakernes innflytelse i et europeisk selskap, jf. SE-forordningen artikkel 1 nr. 4, herunder om avgjørelse av tvister. Reglene i forskriften gjelder i stedet for tilsvarende regler i allmennaksjeloven eller annen lovgivning om arbeidstakernes rett til representasjon i styrende organer.

§ 4 Selskaper utenfor EØS som kan delta i stiftelsen av et europeisk selskap

Et selskap som ikke har sitt hovedkontor i en EØS-stat, kan delta i stiftelsen av et europeisk selskap etter de regler som følger av SE-forordningen artikkel 2 nr. 5.

Presidenten: Presidenten har grunn til å tru at Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet går imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 55 mot 14 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.01.03)

Vidare var tilrådd:

§ 5 Stiftelse ved fusjon

Ved stiftelse av et europeisk selskap ved fusjon etter SE-forordningen artikkel 2 nr. 1, jf. artikkel 17 til 31, gjelder regler om stiftelse av et norsk allmennaksjeselskap ved fusjon, tilsvarende så langt de passer, jf. SE-forordningen artikkel 18.

Foretaksregisteret er kompetent myndighet til å utstede attesten som nevnt i SE-forordningen artikkel 25 nr. 2, og til å kontrollere lovligheten av fusjonen etter SE-forordningen artikkel 26.

§ 6 Stiftelse ved omdanning

Ved omdanning av et allmennaksjeselskap til et europeisk selskap etter SE-forordningen artikkel 2 nr. 4, jf. artikkel 37, gjelder reglene i allmennaksjeloven kapittel 15 tilsvarende så langt de passer.

Presidenten: Til § 5 ligg det føre eit forslag til første ledd andre og tredje punktum. Det er forslag nr. 1, frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I SE-loven skal følgende bestemmelse lyde:

§ 5 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Vedtak om stiftelse av et europeisk selskap ved fusjon må godkjennes av Kongen. Slik godkjenning kan bare nektes hvis dette er nødvendig av hensyn til offentlige interesser, jf. SE-forordningen artikkel 19.»

Vi voterer først over dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti til § 5 første ledd andre og tredje punktum blei med 37 mot 32 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 14.01.42)

Presidenten: Vi voterer så over tilrådinga frå komiteen til §§ 5 og 6.

Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varsla at dei går imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen til §§ 5 og 6 blei vedteken med 55 mot 14 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.02.16)

Vidare var tilrådd:

§ 7 Flytting av et europeisk selskap

Når flytting er besluttet etter SE-forordningen artikkel 8, skal et europeisk selskap ved sitt foretaksnavn på brev, kunngjøringer og andre dokumenter tilføye ordene «under flytting».

Ved flytting av et europeisk selskap gjelder reglene i allmennaksjeloven §§ 13-14 til 13-17 om gjennomføring av fusjon tilsvarende så langt de passer. Kongen kan nedlegge forbud mot at europeisk selskap flytter dersom det

strider mot offentlige interesser, jf. SE-forordningen artikkel 8 nr. 14. For selskaper som driver virksomhet som faller inn under de lover som er nevnt i bokstav a til f, gjelder i tillegg krav om godkjenning eller tillatelse etter følgende bestemmelser:

a) lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker § 47,

b) lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 31,

c) lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 3-6 første ledd,

d) lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner §§ 2a-14 og 3-6,

e) lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. § 2-4,

f) lov 13. desember 2002 nr. 74 om e-pengeforetak § 7-1.

Foretaksregisteret er kompetent myndighet til å utstede attesten som nevnt i SE-forordningen artikkel 8 nr. 8.

Presidenten: Til andre ledd andre og tredje punktum ligg det føre eit avvikande forslag. Det er forslag nr. 1, frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«§ 7 annet ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Vedtak om flytting av europeisk selskap må godkjennes av Kongen. Slik godkjenning kan bare nektes hvis dette er nødvendig av hensyn til offentlige interesser, jf. SE-forordningen artikkel 8 nr. 14.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti blei tilrådinga vedteken med 38 mot 31 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.02.56)

Presidenten: Det blir votert over dei andre ledd og punktum i paragrafen.

Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varsla at dei går imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen til dei andre ledd og punktum i paragrafen blei vedteken med 55 mot 14 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.03.27)

Vidare var tilrådd:

§ 8 Manglende oppfyllelse av krav til forretningskontorets og hovedkontorets plassering

Når et europeisk selskap ikke lenger oppfyller kravene i SE-forordningen artikkel 7, gjelder reglene i allmennaksjeloven §§ 16-15 til 16-18 om oppløsning og avvikling etter kjennelse fra tingretten tilsvarende så langt de passer.

Et kjæremål over kjennelse om oppløsning når et europeisk selskap ikke lenger oppfyller kravene i SE-forordningen artikkel 7, har oppsettende virkning.

Foretaksregisteret skal foreta slike underretninger som er nevnt i SE-forordningen artikkel 64 nr. 4.

§ 9 Organiseringen av et europeisk selskap etter to-nivåsystemet

For et europeisk selskap som er organisert etter to-nivåsystemet etter SE-forordningen artikkel 39 til 42, gjelder reglene i allmennaksjeloven kapittel 6 og andre regler i allmennaksjeloven om selskapets ledelse så langt de passer, og såfremt noe annet ikke følger av SE-forordningen. For ledelsesorganet gjelder allmennaksjelovens regler om styret tilsvarende så langt de passer, og for kontrollorganet gjelder allmennaksjelovens regler om bedriftsforsamlingen tilsvarende så langt de passer. Selskapet skal ha en daglig leder. For den daglige lederen gjelder allmennaksjelovens regler om daglig leder tilsvarende så langt de passer.

Kontrollorganet skal ha minst fem medlemmer. Medlemmene velges av generalforsamlingen etter SE-forordningen artikkel 40 nr. 2, hvis ikke noe annet følger av forskrift etter § 3 i loven her.

Hvert av medlemmene av kontrollorganet kan kreve opplysninger om selskapets drift etter regelen i allmennaksjeloven § 6-37 annet ledd annet punktum. Et medlem av kontrollorganet som ivaretar vervet til et medlem av ledelsesorganet etter SE-forordningen artikkel 39 nr. 3, kan gjøre dette for en tidsperiode som ikke må være lenger enn to måneder.

Ledelsesorganet skal ha minst tre medlemmer.

§ 10 Organiseringen av et europeisk selskap etter ett-nivåsystemet

For et europeisk selskap som er organisert etter ett-nivåsystemet etter SE-forordningen artikkel 43 til 45, gjelder reglene i allmennaksjeloven kapittel 6 og andre regler i allmennaksjeloven om selskapets ledelse så langt de passer, og såfremt noe annet ikke følger av SE-forordningen. For administrasjonsorganet gjelder allmennaksjelovens regler om styret tilsvarende så langt de passer.

Selskapet skal ha en daglig leder. For den daglige lederen gjelder allmennaksjelovens regler om daglig leder tilsvarende så langt de passer.

Administrasjonsorganet skal ha minst tre medlemmer. Medlemmene velges av generalforsamlingen etter SE-forordningen artikkel 43 nr. 3, hvis ikke noe annet følger av forskrift etter § 3 i loven her.

§ 11 Innkalling til generalforsamling

Tingretten er kompetent myndighet til å innkalle generalforsamlingen etter SE-forordningen artikkel 54 nr. 2 og artikkel 55 nr. 3.

Aksjeeiere som representerer minst en tjuedel av aksjekapitalen, kan kreve at det innkalles til ekstraordinær generalforsamling etter reglene i allmennaksjeloven § 5-7 annet ledd.

For aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen gjelder allmennaksjeloven § 5-11.

§ 12 Valuta

Et europeisk selskap kan fastsette sin aksjekapital i norske kroner.

§ 13 Ikraftsetting

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 14 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister skal § 7 nr. 2 annet ledd nytt tredje punktum lyde:

Tvister som knytter seg til tariffavtaler inngått etter bestemmelser gitt i eller i medhold av SE-loven § 3 om arbeidstakernes innflytelse i et europeisk selskap, behandles etter bestemmelser gitt i eller i medhold av SE-loven.

2. I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker gjøres følgende endringer:

§ 47 første ledd første punktum skal lyde:

Vedtak om at en sparebank skal avvikle sin virksomhet, eller at den skal sluttes sammen med eller overdras til en annen bank *eller flyttes*, skal gjøres etter de regler som er fastsatt i § 5.

§ 47 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

Før vedtak som nevnt i første ledd kan godkjennes, skal banken godtgjøre at følgende er gjennomført til beskyttelse av bankens innskytere:

1. *Banken skal gi innskyterne skriftlig informasjon om vedtaket og om hva vedtaket innebærer for innskytternes rettigheter og sikkerhet.*

2. *Dersom vedtaket innebærer endringer av betydning for innskytternes rettigheter eller for sikkerheten for innskytternes krav, har innskyterne rett til å si opp kontoen uten kostnader. Banken skal gi innskyterne skriftlig varsel om denne retten, samt fastsette en rimelig frist for når oppsigelsen må være foretatt.*

Vedtak som nevnt i første ledd skal meldes til Foretaksregisteret og kunngjøres i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og to ganger i de aviser som er vanlig lest i distriktet.

Nåværende annet til femte ledd blir nye fjerde til sjuende ledd.

§ 48 annet ledd skal lyde:

Når godkjenning av en sparebanks vedtekter er tatt tilbake, skal bankens virksomhet avvikles som fastsatt i § 47 femte ledd.

3. I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 31 lyde:

Vedtak om at en forretningsbank skal avvikle virksomheten, sluttes sammen med eller overdras til en annen bank eller om å erverve en annen bank *eller flyttes*, må godkjennes av Kongen. Før et slikt vedtak blir godkjent, skal fylkestinget – i Oslo kommunestyret – i det fylket banken har sitt hovedkontor, ha hatt anledning til å uttale seg.

Før slikt vedtak kan godkjennes, skal banken godtgjøre at følgende er gjennomført til beskyttelse av bankens innskytere:

1. Banken skal gi innskyterne skriftlig informasjon om vedtaket og om hva vedtaket innebærer for innskyternes rettigheter og sikkerhet.
2. Dersom vedtaket innebærer endringer av betydning for innskyternes rettigheter eller for sikkerheten for innskyternes krav, har innskyterne rett til å si opp kontoen uten kostnader. Banken skal gi innskyterne skriftlig varsel om denne retten, samt fastsette en rimelig frist for når oppsigelsen må være foretatt.

4. I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 2-1 første ledd nytt nr. 2 skal lyde:

2. Allmennaksjeselskaper og europeiske selskaper

Ny § 3-1b skal lyde:

§ 3-1b. (europeiske selskaper)

For et europeisk selskap skal registeret i tillegg til opplysninger som nevnt i § 3-1a, inneholde opplysninger som er registreringspliktige etter rådsforordning (EF) nr. 2157/2001. Registeret skal også inneholde opplysning om hvor selskapet har sitt hovedkontor.

§ 6-2 nytt annet ledd skal lyde:

Registerfører skal i tillegg påse at opplysninger om et europeisk selskap som skal offentliggjøres i De Europeiske Fellesskaps Tidendes EØS-avdeling etter rådsforordning (EF) nr. 2157/2001 artikkel 14, oversendes Kontoret for europeiske fellesskaps offisielle publikasjoner innen en måned etter offentliggjøringen i Brønnøysundregistrens elektroniske kunngjøringspublikasjon.

Nåværende annet til femte ledd blir nye tredje til sjette ledd.

5. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. § 2-2 skal nytt sjette ledd lyde:

Foretaksnavn for europeisk selskap skal inneholde ordene europeisk selskap eller forkortelsen SE.

Nåværende sjette til tolvte ledd blir nye sjuende til trettonde ledd.

6. I lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 3-6 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

§ 10-1 annet ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 10-1 første ledd første punktum skal lyde:

Vedtaket om avvikling, oppløsning eller flytting av forsikringsselskap må godkjennes av Kongen.

§ 10-1 annet ledd skal lyde:

Før vedtak som nevnt i første ledd kan godkjennes, skal selskapet godtgjøre at følgende er gjennomført til beskyttelse av forsikringstakerne og de sikrede:

1. Selskapet skal gi forsikringstakerne skriftlig informasjon om vedtaket og om hva vedtaket innebærer for forsikringstakerne og de sikredes rettigheter og sikkerhet.

2. Dersom vedtaket innebærer endringer av betydning for forsikringstakerne eller de sikredes rettigheter eller for sikkerheten for deres krav, har forsikringstakerne rett til å si opp forsikringsavtalen uten kostnader. Selskapet skal gi forsikringstakerne skriftlig varsel om denne retten, samt fastsette en rimelig frist for når oppsigelsen må være foretatt.

Etter at vedtak om avvikling eller oppløsning er godkjent, må tegning av nye og fornyelse av eldre forsikringer ikke finne sted.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at dei går imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 55 mot 14 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.03.54)

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Presidenten går ut frå at Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet går imot.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei vedteken med 55 mot 14 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.04.20)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Ingjerd Schou sett fram eit forslag på vegner av Høgre og Kristeleg Folkeparti.

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endringer i straffeloven og straffeprosessloven og om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (lovtiltak mot datakriminalitet)

I

Lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) endres slik:

I § 12 første ledd nr. 3 bokstav a føyes §§ 145 annet ledd og 145b til i oppstillingen.

§ 145 første ledd skal lyde:

Den som uberettiget bryter brev eller annet lukket skrift eller på liknende måte skaffer seg adgang til innhol-

det, eller baner seg adgang til en annens låste gjemmer, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder *eller begge deler*.

§ 145 annet ledd skal lyde:

Det samme gjelder den som uberettiget skaffer seg adgang til data eller programutrustning som er lagret eller som overføres ved elektroniske eller andre tekniske hjelpemidler.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

Ny § 145b skal lyde:

Den som uberettiget gjør tilgjengelig for andre passord eller andre data som kan gi tilgang til et datasystem, straffes for spredning av tilgangsdata med bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler.

Grov spredning av tilgangsdata straffes med fengsel inntil 2 år. Ved avgjørelsen av om spredningen er grov, skal det særlig legges vekt på om dataene kan gi tilgang til sensitive opplysninger, om spredningen er omfattende og om handlingen for øvrig skaper fare for betydelig skade.

Medvirkning straffes på samme måte.

Presidenten: Her ligg det føre eit avvikande forslag frå Høgre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Ny § 145b skal lyde:

Den som uberettiget fremstiller, anskaffer, besitter eller gjør tilgjengelig for andre

- a) passord eller andre data som kan gi tilgang til et datasystem, eller
- b) dataprogrammer eller andre innretninger som er særlig egnet til å begå straffbare handlinger som retter seg mot data eller datasystemer straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler.

Grove overtredelser straffes med fengsel inntil 2 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det blant annet legges vekt på om dataene kan gi tilgang til sensitive opplysninger, om spredningen er omfattende og om handlingen skaper fare for betydelig skade.

Medvirkning straffes på samme måte.»

Det blir votert alternativt mellom innstillinga og dette forslaget.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Høgre og Kristeleg Folkeparti blei tilrådinga vedteken med 43 mot 26 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.05.42)

Vidare var tilrådd:

II

Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) endres slik:

Ny § 199a skal lyde:

Ved ransaking av et datasystem kan politiet pålegge enhver som har befattning med datasystemet å gi nødvendige opplysninger for å gi tilgang til datasystemet.

Brudd på opplysningsplikten som begås av andre enn den siktede, straffes etter straffeloven § 339 nr. 1.

Ny § 215a skal lyde:

Påtalemyndigheten kan som ledd i etterforskning gi pålegg om sikring av elektronisk lagrede data som antas å ha betydning som bevis.

Pålegg om sikring av data i en sending som besittes av en tilbyder av tilgang til elektroniske kommunikasjonsnett eller elektronisk kommunikasjonstjeneste, kan bare gis dersom vilkårene i første ledd er oppfylt og det er grunn til å tro at det er begått en straffbar handling.

Den som har rådigheten over de data som omfattes av sikringspålegget, skal underrettes om pålegget. En mistenkt skal underrettes straks dataene er sikret og han får status som siktet i saken. For øvrig skal underretning gis straks dataene er sikret.

Sikringspålegget gjelder for et bestemt tidsrom, som ikke må være lenger enn nødvendig og høyst 90 dager om gangen. Dersom sikringspålegget gis etter anmodning fra fremmed stat, gjelder pålegget for minst 60 dager. § 197 tredje ledd, § 208 første og tredje ledd og § 216 i gjelder tilsvarende.

Den pålegget retter seg mot, skal etter begjæring utlevere de trafikkdata som er nødvendige for å spore hvor dataene som omfattes av sikringspålegget kom fra og hvor de eventuelt ble sendt til.

III

Samtykke til ratifikasjon

Stortinget samtykker til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

IV

Ikraftsetting

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

S a k n r . 3

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes
vedteken.

Referat

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Møtet slutt kl. 14.10.
